

POWSZECHNIK

Pisemko działwy szkół powszechnych Zagłębia Dąbr

Komitet Redakcyjny:] Lis Zdzisław, Szajnwekslerówna R., Kuśmierz Józef, Stroj-
nianka Leokadja, Pietrzyk Andrzej, Zychówna A, Orkiszów-
na Janina, Świerczyńska Leokadja, Korflówna H.

Administracja: Bajtner A., Czajkowski B., Bałdys W.

Trzeci Maj.

Ponad zwycięstwo grunwaldzkie, ponad krwawe walki pod Samosierrą, jednym z największych zwycięstw jest bezkrwawa rewolucja — uchwalenie Konstytucji 3-go Maja 1791 roku. Ówczesny Sejm Wielki czyli Czteroletni pod przewodnictwem marszałka Stanisława Małachowskiego, na wniosek ks. Hugona Kołłątaja, Potockiego, Czartoryskiego i wielu innych posłów, przejętych głęboko duchem patriotyzmu, uchwalił wiekopomne dzieło Konstytucji 3-go Maja. Konstytucja ta miała na celu rozdartą już i zhańbiony naród polski ożywić duchem patriotyzmu i przez nowe i mądre prawa wzmocnić go i przywrócić mu dawną świetność i sławę. Ten pomnik chluby naszej dowiódł całemu światu, że naród polski żyje

i nigdy nie zginie. Powiedział jeden z naszych pisarzy: „Upaść może naród wielki, a zginąć tylko nikczemny“. To też konstytucja dała całemu światu dowód, a szczególnie zaborcom, że naród polski upaść nigdy nie może i że żyje w nim duch, którego żadna siła niezdolna jest pokonać, a wierny swej odwiecznej tradycji gotów dla Ojczyzny poświęcić nie tylko mienie, ale najdroższy skarb życie, i umierając w walce o wolność Ojczyzny, drgającymi ustami zawsze mówić będzie:

Jeszcze Polska nie zginęła, — i zginąć nie może!

Niech żyje Konstytucja 3-go Maja!

Lis Zdzisław
(VI, Nr. 3 w Dąbr. G.).

W promieniach wiosennego słońca.

W promieniach wiosennego słońca.

Odjechała sroga królowa zima w rzeźbionych saniach! Na północ na wysoką, śnieżną, białą górę, do lodowatego pałacu, gdzie zamierza pozostać aż do czasu, kiedy znowu zatriumfuje nad światem. Na miejsce gniewnej i groźnej królowej przybyła młodziuteńka, śliczna i dobra wiosenka, a z nią wieczny przyjaciel, „słoneczko“. Pękła gruba tafla lodów, zaszumiał bystry strumyczek wesoło. Któż to sprawił, kto taki? — zdają się pytać chmurki wędrownie i obnażone z liści gałęzie wierzby płaczącej. Jakgdyby w odpowiedzi na te pytania wyjrzało słonko śliczne, wesołe i patrzac rzekło: — „Czyż nie poznajecie waszego przyjaciela“! — Ach, to ty dobroczyńco, przyszedłeś, chwała Bogu! Wyjrzały ciekawe śniegulki, przetarły zaspane oczęta po długim śnie zimowym

i zaczęły się „gramolić“ z pod grubej jeszcze warstwy śniegu; ciężko im było. Spostrzegło to słoneczko i wnet wysłało jasny i ciepły promyczek, który zabrał się do roboty; stopił śnieg i pomógł wyrzecz pierwszym wysłańcom wiosny. Zobaczywszy to, „szaraczek“ przybiegł, zapominając o głodzie, który mu dokuczał. Na drzewach ukazały się pączki, które rozwinęły się w zielone listeczki. Któż to zdziałał? — To słoneczko.

* * *

Świat weselił się, bo kochał swą królowę, na dowód czego zaśpiewał hymn wielki, radosny, który biegł po polach, lasach, zaglądał do bagnisk, jezior i przejmował weselem, szczęściem wszystko i wszystkich.

Alina Dawidówna

kl. VI szkoła Nr. 6 w Dąbrowie

Na zlot „Powszechniaków“.

Zlot odbędzie się 12 czerwca w Dąbrowie w szk. Nr. 5 przy ul. Konopnickiej. Początek o godz. 10,30 rano. W zlocie winien wziąć udział przynajmniej jeden delegat z każdej szkoły (z kl. VI) Zagłębia. Program dzieli się na 2 części:

1) Część artystyczną i 2) obrady (referaty i dyskusja).

1-o deklamacje, śpiew, muzyka, inscenizacja, tańce.

2-o referaty: jak redagujemy

numer, organizacja pracy, znaczenie pisemka, czem ono jest dla nas, pisemko w przyszłości, (sen redaktora), kilka słów od kończących szkołę.

Część sprawozdawcza, dyskusja, projekty, co dał nam „Powszechniak“, jakież zmiany zaprowadzić, ulepszenia. Jak zorganizować stałą, systematyczną współ-

pracę w każdej szkole oraz ściśle współpracę z Gł. Kom. Red., jak szerzyć zainteresowanie pisemkiem, jak pozyskać największą liczbę prenumeratorów, jak reklamować pisemko, jak czyni się to w każdej szkole.

Pragniemy, aby złot wypadł najokazalej. Prosimy przygotować sobie zapytania, projekty, przemówienia, aby obrady były oży-

wione, by wszyscy śmiało zabierali głos i wypowiadali szczerze swe myśli: Wierzmy, iż wtedy osiągniemy ze zjazdu dużą korzyść.

Gł. Kom. Red.

UWAGA: Na dworcu w Dąbrowie będą oczekiwać na przyjazd delegatów członkowie Kom. Red. w godz. 9.30—11.00.

Na miejscu będzie można dostać gorącą herbatę i bułki.

O, bocian, bocian!

W niedzielę, to jest dn. 18 kwietnia, korzystając z wolnego czasu, poszłam na ulicę Legjonów, do koleżanki Jaśki, by trochę pogawędzić. Pogawędka ta o wszystkim i o niczem płynęła przy grze w „Czarnego Piotrusia“. Kiedy byłymy najbardziej ciekawe, która z nas zostanie Piotrusiową, usłyszałyśmy wołanie dzieci na podwórku: O, bocian, bocian! Na ten hałas wybiegłyśmy, by ujrzeć chociaż raz w roku bociana, gdyż w mieście bociana zobaczyć nie jest to rzecz codzienna.

Najpierw widziałyśmy jednego, potem drugiego, trzeciego,

a wkońcu dwadzieścia siedem. Ciągnęły one długim kluczem na północ w okolice Łagiszy. Widok bocianów wywarł na mnie tak silne wrażenie, że z chęcią poleciałabym za nimi, hen, w wysokości, szukając tamtej wymarzonej krainy wiecznej wiosny, ciepła i radości...

Ale dmuchnął ostrzejszy wiatr, marzenia prysły, rozwiały się, a my wróciłyśmy do mieszkania. Lecz pogawędka nie kleiła się nam, bo myśli nasze błądziły w podniebnych szlakach.

P. Świechówna

Szkoła Nr. 4 kl. VII.

Nabożeństwo majowe.

Maj! Maj! Cieszą się ludzie, ptaki, zwierzęta i wszystko, co żyje. Radość wielką nieogarnioną wywołują dzwony na nabożeństwo majowe. Biją w takt idącym ludziom i wołają na nabożeństwo. Biją i biją, a echo gdzieś daleko ginie, jakby wsiąkało w błękit jasnego nieba. Ludzie idą radośni,

weseli, z książkami do nabożeństwa w rękach, niosą swoje pragnienia i nadzieje do stóp Marji. Ona ich wysłucha, Ona im dołą poprawi. Nabożeństwo majowe jest pełne wesela i niebieskiego szczęścia. Najśw. P. Marja wszystkim uprosi łaski, odmieni zło na dobro.

Wchodzę do kościoła, witam z radością ubrany ołtarz zielenią, ściany; wszystko wokół wydało mi się piękne. Tak tu spokojnie, cicho. Każdy klęczy i w skupieniu odmawia modlitwy do Matki Bożej.

Zaczyna się nabożeństwo. Ksiądz postawił monstrancję na wzniesieniu i zaczyna się głośno modlić. Lud śpiewa, organy grają, tak jakoś wesoło, błogo. Śpiew wznosi się wyżej, wyżej... do nieba.

Zatopiony w modlitwie, nie słyszę tego głosu. — Jak pięknie dziś w kościele i na świecie! Potem było kazanie o czci ku Matce Bożej. Nakoniec ksiądz pobłogosławił monstrancją lud, który pochylał się jak łan żyta, bijąc się w piersi i prosząc zmiłowania i pociechy.

Kuśmierz Józef

(VII—szk. Nr. 2 w Dąbrowie Gór.)

MÓJ BIŚ.

Dostałam od mojej koleżanki małego kudłatego pieska, białej maści. Nazwałam go Biś. W domu był bardzo lubiany przez swoje figle. Od małego uczyłam go służyć, warować, prosić i t. p. Wyrósł na dużego i mądrego psa. Aż jednego dnia wyszedł sobie popołudniu i już nie wrócił. Szukałam wszędzie aż do nocy, ale nigdzie go nie było. Zasmucona wróciłam do domu. Rano przebu-

dziło mnie szczekanie psa. Zaraz wybiegłam z domu, myśląc, że to Biś. Niestety, nie był to Biś, lecz Carek, pies naszej sąsiadki. Ciągle teraz myślę o moim ukochanym Bisiu. Gdy spojrzę na miejsce, gdzie sypiał, jest mi bardzo przykro. Czy się znajdzie mój Biś?

Zofja Dyjówna

(oddz. V-a Strzemieszyce
szkoła Nr. 3).

ST. NIEDZIELSKI (VII: Nr. 3). 2)

Kapitan Wadkowski.

(Na podstawie opowiadania Kaszuba).

Pot ścieka z czoł i twarzy prawie strugami. Ramiona wyprężyli jak struny.

Byleby jak najprędzej; jeszcze jeden wysiłek, jeszcze jedno pchnięcie wiosła i radosny skrzyp łodzi o piasek oznajmia, że przybyli do brzegu. Wychodzą. Łony z krzykiem radosnym pędzą ku nim. Lecz oto wszystkie twarze jak na ko-

mendę spoważniały, bo niosą na rozciągniętej burce człowieka. Ach, Niestety, był to jego ojciec...

Widział, jak matka z krzykiem, który przeszył powietrze i głuszył szum morza, rzuciła się na zwłoki. Zalała je łzami tak rzewnymi, jakby chciała w łzach ukryć drogę jej zwłoki. Pamięta to dobrze, choć był wtedy mały, nie rozumiał jeszcze tego, a jednak na widok łez matki i smutnego otoczenia ogarnęło go dziwne wzruszenie i jakby samotność. Wreszcie, nie mogąc wytrzymać, buchnął

W drukarni „Sztuka“ w Sosnowcu.

W zeszłym tygodniu pojechaliśmy do drukarni, w której odbijamy nasze piśmko. Było nas dwóch. Spotkaliśmy się z Panem na stacji w Będzinie i pojechaliśmy do Sosnowca. Na stacji w Sosnowcu przyłączyło się do nas kilku uczniów z tamtejszych szkół i razem poszliśmy do drukarni. W kancelarii drukarni nasz Pan przejrzał świeży numer piśmka, a później przeszliśmy do drukarni.

Była to duża sala, zastawiona stołami i maszynami. Na tych stołach były kaszty z przegródkami, w których znajdowały się żelazne literki, zwane czcionkami, z których układa się zdania. Jeden z pracowników, układając jakiś artykuł, począł nam objaśniać. Objaśniając, składał zdania coraz szybciej, co widząc, jeden z uczniów rzekł: Ta praca jest bardzo lekka i łatwa. Ja zaś sądzę, że ta praca jest lekka, ale łatwą to

nie, gdyż wymaga dużej cierpliwości i orjentacji w układaniu słów i zdań całych. Następnie przeszliśmy na drugi koniec sali, gdzie stała duża maszyna, służąca do odbijania na papierze ułożonych artykułów. Obok niej stała druga podobna, tylko mniejsza. Praca przy tych maszynach polega na puszczeniu jej w ruch i podkładaniu arkuszy papieru, który wychodzi z drugiej strony maszyny już zadrukowany. Właśnie odbito kilka numerów naszego piśmka, więc z radością czytaliśmy je. Po przyjrzeniu się maszynom i odbijaniu piśmka opuściliśmy drukarnię, zabierając z sobą parę numerów „Powszechnika“. Udaaliśmy się na stację. Dla skrócenia czasu w pociągu czytaliśmy odbite świeżo piśmka.

Marjan Kozłowski

Oddz. VII szkoła Nr. 3. w Dąbrowie.

PP. Opiekunowie Szk. Kom. Redakcyjnych w Dąbrowie Górnej tworzą Komitet Opiekuńczy piśmka.

---

swym dziecięcym płaczem. Przy padł do matki i prosił, żeby nie płakała, bo on nie chce. Wschód już wstał, tak jak teraz, kiedy stoi na pokładzie, ale wtedy wstawał błady i pochmurny. Wzięły go kumoszki i litoś iwe sąsiadki. Napoiły i ułożyły do snu, zasnął ze łzami w oczach.

* * *

Zaczął się dlań życie ciężkie. A gdy miał lat 15, pożegnał matkę. Matka błogosławiła go, mówiąc: Idź, synu, pracuj uczciwie,

wspomniawszy na ojca twego, który też uczciwie pracował.

Wziął tłumoczek i poszedł. Miał wioskę starą na niewielkiem wzgórzu, z którego widać było przesłiczne morze. Na ten widok z piersi wyrwało mu się westchnienie. O morze! Czyli cię już więcej nie zobaczę? Lecz odpowiedzią był tylko szum fal, które po dawnemu były o brzeg, prowadząc z nim systematyczną walkę. Morze jakby wzgardzało nim, że je opuszcza. Właśnie słońce chyliło się ku zachodowi. (c.d.n.).

Piękny wiersz.

Do arcydzieł literatury świata należy utwór Adama Mickiewicza, „Pan Tadeusz.“ W klasie przebraliśmy wiersz „Rok 1812“, urywek z tego dzieła. Mickiewicz pisał je na obczyźnie i wyraził w niem tęsknotę za umiłowaną Ojczyzną i wiarę w odzyskanie niepodległości. Píše, jak ludzie wierzyli wówczas w geniusz wojenny Napoleona; jaki był zapal na Litwie; że na sam odgłos słowa „bitwa“ młodzieńcy chwyтали za broń. Wiosna tego pamiętnego roku była bardzo piękna, „kwitnąca“ zbożami i trawami i ludźmi błyszcząca. W tym wierszu podobna mi się ten prosty a piękny język, jakim jest napisany. Jak malarz pędzlem, tak Mickiewicz

piórem, maluje nam sielskie widoki z życia ówczesnej Litwy. Bardzo piękne porównania: „aż oto nowe stada, jakby gilów, siewek i szpaków, stada jasnych kit i chorągiewek zajaśniały na wzgórkach“. Bardzo ładny jest też opis wrażenia, jakie wywarła kula od jakiegoś działa, w puszczy: „Żubr, brodac sędziwy, zadrzał we mchu, zląkł się i pierwszy raz w życiu uciekł w głębszem schować się ukryciu“. Wiersz kończy się smutnie, autor skarży się: „Urodzony w niewoli, okuty w powiciu, ja tylko jedną taką wiosnę miałem w życiu“.

Aldona Kasperczykówna

(szkoła Nr. 1 oddz. VI. Dąbrowa).

Przed odjazdem pociągu.

Stacja przed odjazdem pociągu osobowego jest bardzo ożywiona. Wszędzie widzi się pełno ludzi, a najwięcej przed kasą biletową. Można także zobaczyć drzemiących na ławkach, ludzi, którzy widocznie spóźnili się na pociąg i czekają na następny. Wszędzie gwar i ścisk. Największy jednak ruch panuje wówczas, gdy pociąg zbliża się do stacji. Słysz się nawoływania o pośpiech, a kasa biletowa jest obłożona przez spóźnionych pasażerów. Często można się nawet uśmieć, gdy ktoś spocony, zmęczony, krzyczy, aby go puścili. Wtem pociąg jak pio-

run wpada na stację. Na peronie ścisk jeszcze się powiększa, gdyż z pociągu wysiadają pasażerowie. Naraz słyhać w tym zgietku przeraźliwy gwizd maszyny, która odjeżdża. Po chwili już wszystko ucicha, pozostaje tylko zadowolenie z tego, że nikt się nie spóźnił, i obraz wielkiego ścisku, wśród którego wyróżnia się wielka maszyna, cała czarna, jakgdyby bomba piekielna, wlokąca długi ogon za sobą.

Stanisław Dobrowolski

Oddz. VII szkoła Nr. 3.

w Dąbrowie Gór.

---

*Czy macie w szkole kółko Ligi Morskiej
i Kolonjalnej?*

Moja najmilsza książka.

Najmilszą moją książką jest „Ona”. Chociaż jest trochę dziecinna, ale bardzo ładna.

W książce tej Rodziewiczówna opisuje dziewczynkę, która jest bardzo uparta i nierozumna. Dziewczynką tą jest Elżunia; Elżunia nie miała już matki, macocha zajęła się uporządkowaniem domu. Pani Helena, tak nazywała się druga matka rodzeństwa, była to kobieta rozumna, inteligentna i wykształcona. Dbała o dobro dzieci i chciała zjednać sobie serce Elżuni. Niestety, Elżunia, która trzymała się słów Walburgowej, nie dała się pozyskać macosze, sprawiała jej często przykrość wspólnie ze swoim młodszym bratem, nazywając ją „Ona”.

Pani Helena, widząc, że jest otoczona gronem nieprzyjaciół, chciała pojechać do Warszawy do matki z Marylką i starszym od Marylki chłopczykiem, ale ten w nocy zachorował i pani Helena musiała zostać. Gdy wyzdrowiał, widział, jak dobrą była dla niego w chorobie pani Helena, przeprosił ją i zjednął sobie jej serce. Jeszcze trzeba było Elżunię pozyskać, a wszystko wtedy byłoby

dobrze. Razu pewnego, a było to w nocy, pani Helena poczuła dym w pokoju i czempędzej ubrała się. Gdy wyszła, zobaczyła, że cały dom płonie, wtedy obudziła dzieci i wybiegła, a wtem spostrzegła, że niema Elżuni. W jednej chwili rzuciła się w ogień. Zaplanowało krótkie milczenie, przerywane westchnieniem służby. Niedługo potem w drzwiach domu ukazała się pani Helena, niosąc Elżunię. Pani Helena bardzo była osmalona i nieprzytomna. Elżunia wyzdrowiała i teraz żałowała bardzo, że dokuczała jej i nazywała ją „Ona”. Gdy pani Helena otworzyła oczy z ciężkiem westchnieniem, zapytała: „Gdzie jestem?”. W Elżuni wezbrał wielki żal, upadła przed łóżkiem i zawołała: Mamo, jesteś w Litowie!. Pani Helena dziękowała Bogu, że narreszcie Elżunia nazywa ją mamą. Gdy ojciec żałował ją bardzo, pani Helena mu odrzekła: Cóż znaczy cierpienie, kiedy zjednałam sobie serce dziecka?. Przy czytaniu tej książki wylałam wiele łez.

Szpigelmanówna Marja,
Oddz. VII (szkoła Nr. 5.).
w Dąbrowie Gór.

Z życia szkolnego.

Nasz tańczący wieczorek.

Lotem błyskawicy rozeszła się wieść w naszej gminie o wieczorku, na tablicy ukazał się napis, brzmiący: „Kto chce się zapisać

na wieczorek, niech przyniesie 40 groszy i jajko”. Z temi jajkami to był ogromny kłopot, bo zanim kto doniósł, to albo stłukł, albo

w kieszeni zamiast jajka przyniósł jajecznicę!.. No, ale i tak zebrało się dużo. W wigilję zabawy na dobre rozgorzała praca. Gosposie z Komitetu zabawowego poczerwieniały od ognia, a martwiły się, czy im się udadzą pączki i ciastka! A na dużej brytwannie w szmalcu pączki wywijają obertasy, to znów podskakują, jakby się kłóciły, który z nich ładniejszy, albo który wpierw będzie zjedzony. Pryśły zmartwienia: wszystko udało się!..

Nazajutrz zabrzmiały tony muzyki, wszyscy puścili się w tany, w tem... trach!—harmonja się zepsuła! Niedługo trwało zmartwienie — harmonja naprawiona! Ale chłopcy jakby w ziemię wrosli, tylko dziewczęta po kątach podrygują jak umieją, dopiero po chwili wszyscy ośmielili się i zaczęły się płąsy na dobre. Gdyby nie postacie pań Nauczycielek i Nauczycieli, przesuwających się między nami, tobyśmy wyglądali jak krasnoludki, tańczące w lesie w noc świętojańską. Gdyśmy już przetańczyli polki, walce i oberki, poszliśmy do innej sali na herbatę, na którą zaprosiliśmy Grono Nauczycielskie z księdzem Prefektem na czele.

W sali, ładnie przybranej, nęcił efektownie urządzony bufet, pyszniący się czekoladkami, owocami, cukierkami, które tu można było

nabyć. Stoły, nakryte białymi obrusami, przystrojone festonami z zieloni, uginały się pod obfitem przyjęciem. Na talerzach, ustawionych między bukietami kwiatów, przewracały się puciołowate pączki, śmiejąc się przyjaźnie do nas, a nam ślinka szła... szła... Na tacach leżały zmartwione kanapki z wędliną, ogórkami, płacząc swemi żółtymi oczkami z jajek, że za chwilę będą zjedzone. Zółciutkie zaś wykrętasy (ciastka) wdzięczyły się do puciołowatych pączków. Z początku nieśmiało, ale potem ośmieleni „Panowie“ i „Panie“ zjadali z apetytem smakołyki, które gosposie przyrządziły smacznie i apetycznie, nie szczędząc trudu, aby tylko wszystkim smakowały. Przy herbatce było bardzo wesoło: Ksiądz Prefekt przemawiał do nas i pan Kierownik, a myśmy wzniesli okrzyk na cześć Ojczyzny.

Miłe gosposie w białych fartuszkach i chusteczkach przy herbatce krzątały się, prosząc, częstując, chcąc dogodzić gościom. Po herbatce udaliśmy się na salę tańca. Tańczono, bawiono się do godziny dziesiątej, o której mieliśmy się rozejść. Na twarzach wykwitł wyraz niezadowolenia, lecz muzykant gdzieś czmychnął i uczestnicy z wielkim żalem musieli opuścić salę.

Banasiński Marjan

(uczeń VI Nr. 12 w Sosnowcu.)

Zakładajcie kółka fotograficzne!

Czy umiesz fotografować?

„P,OWSZECHNIACZEK“
dodatek dla najmłodszych.

Hop! hop! koniku w galop!

Kto z was ma takiego ładnego konika?

Moja książka.

Pewnego razu poszedłem do kolegi i tam się bawiłem.

Kolega pokazał mi wszystkie zabawki, a także swoje książki.

Bardzo mi się spodobała jedna z nich. Gdy przyszedłem do domu, opowiedziałem rodzicom, gdzie byłem i co tam widziałem.

Zacząłem prosić mamusię, żeby mi kupiła tę książkę.

Za parę dni wypadły moje imienniny. Gdy nadszedł ten dzień, mamusia dała mi tak wymarzoną książkę. Taki byłem zadowolony, taki rad, że opisać tego nie potrafię.

A. Feldman

Oddz. III szk. Nr. 3. w Dąbrowie Górń.

Przygoda krasnoludka.

Naród krasnoludków jest bardzo niezwykły. Cała ich postać jest tak duża, jak ziarno bani, głowę mają jak łebek u szpilki. Pewien krasnoludek zrobił sobie huśtawkę z kwiatów polnych, a pomagała mu w tem pszczołka. Kręciła się, kręciła, a nie wiedziała, czem skleić małą huśtawkę. Wtem zabłysła jej myśl wspaniała. Nie mówiąc nic nikomu, miodem, który niosła do ula, skleić huśtawkę. Huśtawka, była znakomita. Krasnoludek usiadł i tak się

bujał wysoko, że zerwała się huśtawka. Oj! biedny krasnoludek! potłukł się bardzo. Zeszło się kilku doktorów, przyleciała pszczołka, przyleciała muszka, przyleciał komar i chrabąszcz i wielu, wielu innych. Krasnoludek w krótkim czasie wyzdrowiał. I teraz żyje sobie żwawy i wesoły i już nigdy nie robi sobie huśtawki, bo zawsze pamięta o swej strasznej przygodzie.

Krysia Koralewska

(Szkoła Nr. 1 oddz. IV-a w Dąbr.)

Nasze dziecko.

Mamy małe dziecko.^s Jest ono ładne. Ma jasne włosy i ładne oczy. Bardzo je lubię i ono mnie lubi. Nasze dziecko ma ładne ubranko. Mama nie pozwala dziecku pić wody. Raz napiło się zimnej wody i zachorowało. Mama poszła z niem do doktora. Doktor zapisał lekarstwo. Dziecko nie chciało pić niedobrego lekarstwa.

Gdy wyzdrowiało, poszłam z niem na przechadzkę. Tatuś kupił mu nowe ubranko i paltocik.

Częcińska Bronia

II-b, Nr. 8 w Będzinie).

Ciekawi jesteśmy, jakie imię ma dziecko naszej małej Koleżanki.

Red.

Opiszcie
ten obrazek!

(ryc. wypożyczona
z „Płomyka“.)

Kartka z mojego dziennika.

Gdy wracałam ze szkoły, spotkałam biednego chłopca, który prosił, ażebym mu coś dała. Miałam kilka groszy, lecz nie dałam mu nic. W drodze myślałam: Dlaczego mu nie uwierzyłam, że jest

naprawdę biedny; a może jeszcze dzisiaj nic nie jadł. I zrozumiałam, że niedobrze postąpiłam. Już więcej tak nie zrobię.

Warzechówna B.
(IV-a, Nr. 8 w Będzinie.)

Gmina oddz. I. szkoły Nr. 2 w Gołonogu.

W dwa miesiące po rozpoczęciu nauki założyliśmy samorząd. Wójtem został Tadeusz Kozioł, zastępcą wójta Juljan Duraj, sekretarzem Pawłowski Henryk, kronikarzem Korkowski Romuald, skarbnikiem Stanisław Misiaszek zastępcą Stefan Staroń, bi-

bljotekarzem Kazimierz Gaudziński, sędzią został Antoni Patyna.

Przez zimę była czynna sekcja dożywiania. Samorząd posiada własną fryzjernię, która do tego czasu dała około 3 zł. dochodu. Fryzjerem jest uczeń V-ego oddziału Pawłowski Krzysztof.

Gmina prowadzi własną czytelnię, prenumerujemy „Płomyk“, „Moje pisemko“ i „Powszechniaka“. Pisma są chętnie czytane. Dotychczas przeczytano około 500 numerów. Zaznaczyć należy, że pisma te czytane są również przez rodziców.

Gmina ma kasę oszczędności.

Dotychczas 8 członków gminy posiada książeczki P. K. O. na sumę 41,50 gr. Wszelkie zdarzenia wpisujemy w kronice gminy. Do sprawdzania, czy członkowie kupują wyroby krajowe, jest wyznaczony jeden z członków gminy.

Wójt:

Sekretarz:

Koziol Tadeusz Pawłowski Henryk

DZIAŁ SPORTOWY.

Zawody sportowe na boisku miejskim w dniu 3-go Maja.

Po nabożeństwie poszliśmy wraz z innymi szkołami powszechnymi na stadion miejski, gdzie miały być rozegrane zawody sportowe. Na kilka minut przed zawodami w koszykówkę na boisko wchodzi reprezentacyjna piątka szkoły powszechnej Nr. 2 w niebiesko-białych kostjumach w następującym składzie:

Lis

Juszczyk

Zuchalski—Skóra—Hersfeld

Za nimi wchodzi reprezentacja szkoły Nr. 3 w zestawieniu:

Mazur T.

Irla

Krzesa—Czajkowski—Mazur St.

Charakterystyka poszczególnych graczy:

Mazur T. jako bramkarz spał się doskonale, ale miał także i słabsze momenty. Irla był dzielnym pomocnikiem w ataku, natomiast najlepszy był Krzesa, zdobywca wszystkich koszu. Czajkowski nieszczególny. Mazur St.

był najgorszym zawodnikiem na boisku.

Ze szkoły Nr. 2 trudno kogoś wyróżnić, gdyż wszyscy grali doskonale.

Przebieg zawodów.

Pierwsze minuty upływają pod znakiem próbowania sił. Lecz po wstępnym ataku „strzela“ kosza szkoła Nr. 2.

Środek! Przebój! i pada w odwet kosz, strzelony przez Krzesę przy głośnym entuzjazmie zwolenników szkoły Nr. 3. Dalsze kosze zdobywa również znakomity Krzesa.

Przebój szkoły Nr. 2 nie przynosi nic więcej tylko kontuzję Irla, który schodzi z boiska na przeciąg kilku minut. W tym to czasie szkoła Nr. 2 zdobywa wyrównujące kosze, a nawet prowadzenie. Po odzyskaniu przytomności Irla wchodzi na pobojuwisko i jeszcze raz udaje się szkole Nr. 3 uzyskać prowadzenie.

Po przerwie natomiast je traci a szkoła Nr. 2 uzyskuje prowa-

dzenie i prowadzi do końcowego gwizdka. Koniec zawodów. Wynik 20 : 15. Szkoła Nr. 3 schodzi z boiska pokonana.

Odbyły się także zawody w dwa ognie, w których zwyciężyła rów-

nież szkoła Nr. 2 w stosunku 9 : 6.

Tempo gry słabe. Na obydwu zawodach sędziował bardzo dobrze p. Dyja.

Szłęk Marjan

(VI, Nr. 3 w Dąbr.).

OPOWIADANIA.

Opowiadanie kasztana.

W rogu naszego podwórka szkolnego rośnie kasztan. Jest wysoki, przygarbiony, a gdy wiatr wionie, trzęsie się jak staruszek i szumi, szumi, jak każde inne drzewo, le z kto się dobrze wsłucha, usłyszy wyraźnie opowiadanie.

Pewnego razu, gdy siedziałam z koleżanką w cieniu jego dloniastych liści, usłyszałam ciekawe opowiadanie:

„Będzie temu trzydzieści lat chyba, gdy przyniesiono mnie tutaj i wsadzone w ziemię. Byłam wtedy jeszcze młodziutkiem drzewkiem, ale pamiętam każdy szczegół od pierwszego dnia do obecnej chwili. Z początku był cicho i pusto, dopiero w kilka dni zaroiło się podwórze od ludzi i dzieci bardzo wesołych i hałaśliwych. Rodzice przyszli zapisać je do szkoły. I tak upływał dzień jeden za drugim, rok za rokiem i nic się nie zmieniało.

Aż tu pewnego dnia znów zaroiło się od dzieci, lecz mówiono językiem jakimś innym, bardzo miłym, którego nigdy przedtem nie słyszałem. Dopiero w parę lat później dowiedziałem się, że to jest nasz język polski, a tamten był językiem rosyjskim.

W parę miesięcy potem obchodzono wielkie święto. Narazie nie wiedziałem, co to znaczy, później dopiero dowiedziałem się, że w tym dniu obchodzono święto Trzeciego Maja. I tak odtąd co roku obchodzono święto 3-go Maja, a potem i 11-go listopada.

I byłby kasztan dalej opowiadał dzieje szkoły, a ja słuchałabym chętnie, lecz przeszkodził temu ostry dźwięk dzwonka, który wzywał nas na lekcję.

Elżbieta Datoniówna

Ostrowy, Strzemieszyce

Jabłko i pomarańcza.

W pewnej owocarni leżało śliczne, rumiane jabłuszko i piękna pomarańcza; była ona smutna, jabłuszko zaś wesołe.

Jabłuszko, widząc koło siebie nieznanego gościa, zdziwiło się bardzo i wdało się z nim w rozmowę. Pyta więc miłym głosem:

— Skąd przybyłaś, pomarańczo?
Ta, rada z rozmowy, odpowiedziała;

— Przybyłam z ciepłych krajów.

— Czemuś taka smutna, czy ci się nie podoba nasz piękny kraj? — zapytało jabłuszko.

— Tęsknię za swoją ojczyzną — odparła smutnie pomarańcza.

— Czy ten kraj, w którym mieszkałaś, jest piękniejszy od mojego? zapytało jabłuszko?

— O, tak! — odrzekła. — Jak tam pięknie! Tęsknię za siostrami swojemi, za słonkiem, które tam

zawsze świeci, za piękną przyrodą, jakiej tu nie widzę wcale.

Jabłuszko zrobiło mądrą minę i odpowiedziało; — Nasz kraj jest także piękny, wesoły i dobry. Nie jest nam tu za zimno, ani za gorąco.

Wtem weszła do sklepu jedna pani, kupiła jabłuszko, a pomarańcza żalostnie obejrzała się za jabłuszkiem, myśląc sobie: — Widocznie ono piękniejsze i lepsze ode mnie, kiedy ja zostałam.

S. Rajczykówna

Odd. IV szk. Nr. 4 w Dąbrowie Górnej.

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY

za miesiąc kwiecień Stacji Meteorologicznej Publ. Szkoły Powszechnej Nr. 1 im. A. Mickiewicza w Będzinie.

1. Opady.	a) suma opadów	25,4 mm.
	b) najwyższa wysokość opadu za 24 godzin z dnia 5-IV.32	11,4 mm.
2. Temperatura	a) średnia temperatura za m-c	+11,94° C.
	b) minim. (najniższa temp. za m-c)	— 1° C.
	c) maxim. (najwyższa temp. za m-c)	+20° C.
3. Wiatry.	a) średnia szybkość wiatrów	2,6 m/s.
	b) średni kierunek	SW południowo-zachod.)
4. Ciśnienie	a) średnie ciśnienie atmosferyczne	747,56 mm.
	b) najniższe „ „ z dnia 2-IV-32	740 mm.
	c) najwyższe „ „ z dn. 13-IV-32	755 mm.
5. Zachmurzenie	a) średnie	6,8

Uwagi dotyczące zjawisk meteorologicznych za dany m-c.

Znaczny spadek ciśnienia i przewaga wiatrów zachodnich w dwóch pierwszych dekadach powoduje dość znaczne opady deszczowe; opady śnieżne pojawiają się jeszcze w pierwszej dekadzie, jednak przelotnie o słabym nasileniu i bez widocznej pokrywy. Zachmurzenie dość znaczne w pierwszej dekadzie, z silnymi wiatrami dochodzącymi do wichur (15--20 m/s). Noce z lekkimi przymrozkami. Ostatnia dekada obfituje w dni pogodne bez opadów, o słabym zachmurzeniu i o znacznej wyższej temperatury.

Opiekun Stacji:

Henryk Fajkłowicz

Kierownik Stacji:

Marja Kulawikówna ucz. kl. VII.

ŻARTY.

W szkole.

— Głuptasiński, powiedz mi, jakiego rodzaju jest rzeczownik: jajko?

— Niewiadomo, panie psorzę.

— Jakto niewiadomo?

— No, bo może się wykluć kokoszka, a może kogutek.

Żart.

Sędzia pyta więźnia, który jest skazany na śmierć.

— Czego pan sobie jeszcze życzy?

Skazaniec: Chciałbym się nauczyć języka chińskiego.

W aptece.

Jaś podaje receptę aptekarzowi: Proszę zrobić to lekarstwo, ale niedużo... bo to dla mnie.

Młodszy braciszek do starszej siostry:

Maniu, daj mi jeszcze kawałek cukru, bo mój mi upadł... — Gdzie ci upadł? Do — filiżanki z kawą...

W pierwszej klasie.

Nauczycielka. — Uszy służą do słuchania, oczy do patrzenia, a nos do czego służy? Mały Staś wystawia paluszki i woła: — Do wycierania.

Odpowiedzi Redakcji.

Otręba Ludwik (VII b. szkoła Nr. 2 w Zawierciu). Jaka szkoda, że Kolega pisze o lodzie, my już chcemy słońca, pragniemy ciepła, czekamy lata.

Prosimy o bardziej ciepły artykuł!

Polewska Leokadja (VI szk. Nr. 6 w Dąbrowie). Mamy nadzieję i wierzymy już dziś w to, że wiersze koleżanki będą naprawdę ładne. Radzimy pracować nad sobą. Prosimy o artykuły w dalszym ciągu.

R. Chlebowski (VIa szk. Nr. 5 w Dąbr.)

Artykuł dobry, ale ponieważ w Nr. 4 „Powszechnika“ nie został umieszczony, jest już nieaktualny. Prosimy o inne.

Marja Rojańska (VII szk. Nr. 21 w Sosnowcu). Szkoda, że tak późno otrzymaliśmy te wiersze, drukować w Nr. 5 „Powszechnika“ nie możemy, ponieważ nie na czasie. Prosimy o inne.

Kuśmierz Józef (VII Nr. 2 w Dąbr.). Artykuł nie na czasie; prosimy, aby Kolega znowu coś ciekawego napisał.

P. Bomacówna (VI). Bardzo ładnie koleżanka pisze o pracy, życzymy z całej duszy spełnienia marzeń.

Regina Kolniówna (VII Nr. 21 w Sosnowcu). Wiersz bardzo ładny, lecz nie na czasie, a szkoda. Prosimy o współpracę z nami.

Wała Zdrzałkówna (VI b). Za zim nie tęsknimy, a pragniemy słońca, niech nam Koleżanka napisze wierszyk o wiosnie, o lecie, dobrze?

Ptakówna Marja (VI Nr. 4). Prosimy o artykuły samodzielnie napisane.

Blatt N. (V, Nr. 3 Dąbrowa). Wstyd przysłać czyjaś pracę z swoim podpisem. Lepiej byłoby, gdyby Kol. podał nam gazetkę z propozycją przedruku artykułów. Tak to zawsze bywa, że prawda wcześniej, czy później zawsze na wierzch wypływa. Nie spodziewaliśmy się tego po Koledze.

Szłęk Marjan (VI, Nr. 3 Dąbrowa). Bardzo ładnie opisał Kolega przebieg zawodów. Zapraszamy Kol. na kierownika działu sportowego, który zamierzamy stale prowadzić.

Balbierz S. (IV b, Nr. 3 Dąbr.) Za wierszyki b. dziękujemy, narazie jeszcze nie do druku.

Janikówna J. i Brukówna St. VII, Nr. 7 Dąbrowa). Artykułów o wiosnie otrzymaliśmy tak dużo, że trudno je wszystkie umieścić. Prosimy o dalszą współpracę z nami.

Szkoła Nr. 8 w Będzinie. Dziękujemy za przysyłanie nam Waszej gazetki. Prosimy o stałą współpracę.

Szkoła Nr. 4 w Będzinie. Prosimy o przysyłanie artykułów i rozwiązań. Pisemko jest również i Wasze, więc macie prawo do niego pisać. Czekamy.

Pniakówna Marja (IV, Tuczna Baba). Cieszy nas, że pisemko tak Wam się podobalo i że postanowiłyście je prenumerować. Prosimy pisać do nas.

Przybylanka Alfreda (IV, Tuczna Baba). Za artykułki dziękujemy, ale tylko dziękujemy, bo nie możemy go umieścić, mając na ten temat kilka artykułów.

Karoi Jan (Vb, Niemce). Za rozpowszechnianie pisemka dziękujemy. Zagadki umieściliśmy.

Barczykówna Józefa (Va Strzemieszycze Nr. 2), Michalska Wiesława (Vla). Nie możemy umieścić z powodu braku miejsca. Prosimy o coś krótszego.

Jamrożanka K. (Vb, Gołonóg Nr. 2). Prosimy o dalsze wierszyki.

Cieszkowski A. Artykułu nie umieścimy, przytaczamy tu tylko koniec. My „Powszechnicy“ powinniśmy żyć w wielkiej przyjaźni i zgodzie. Jeden drugiemu winien pomagać, jest bowiem przykazanie: Kochaj bliźniego, jak siebie samego!

Danecka Stacha (VI, Dobieszowice).

Niezmiernie się cieszymy, że pokochaliście „Powszechnika“. Wierszyk Kol. b. ładny, ale brak miejsca nie pozwala nam go umieścić. Trzebaby zwiększyć znacznie objętość pisemka, a to podniosłoby również znacznie i tak już duże koszty. Umieścimy zato jaki inny wiersz, jeśli Kol. nam nadeśle.

Augustynówna M. (VII), Saratówna G. (Va Strzemieszycze Nr. 2), Semkowicz Leon (Vb, Dąbr.). Nie skorzystamy. Prosimy o dalsze artykułki.

Hajdys Roman (IVa, Nr. 26 Dąbr.). Postaramy się dać do ostatniego numeru

Stelmachowicz Stefan (VII, Nr. 22 w Dąbr.). Za wierszyk dziękujemy. Może skorzystamy.

P. M. P. Z powodu braku miejsca odłożyliśmy do przyszłego numeru.

Wała Niedzielska (VII, Niemce). Wszystkie dzieci z całego Zagłębia Dąbrowskiego pozdrawia za naszym pośrednictwem, której za pozdrowienia i liścik serdecznie dziękujemy. Cieszy nas, iż Wasz komitet tak sprawnie działa i że liczba prenumeratorów „Powszechnika“ zwiększa się. Łamigłówkę damy w ostatnim numerze.

ROZRYWKI UMYŚLOWE.

1. **Wizytówki** (uł. J. Cuglewski, V, Nr. 3 Dąbr.).

O. Ikrez

Przy jakiej ulicy mieszka właściciel wizytówki?

L. Kosuzik

Miasto

2. **Zagadki** (Jan Koroi, V-b, Niemce).

1. W polu stało, liście miało, przynieśli do domu i grało. Co to jest?

2. Koński ogon — zajęczy,

a zajęczy — nie zajęczy,
Co to jest?

3. **Łamigłóвка geograficzna** (podała Z. Srokówna, V-a, Nr. 2 Strzemieszycze).

Z pierwszych liter, niżej podanych imion utworzyć nazwy trzech rzek.

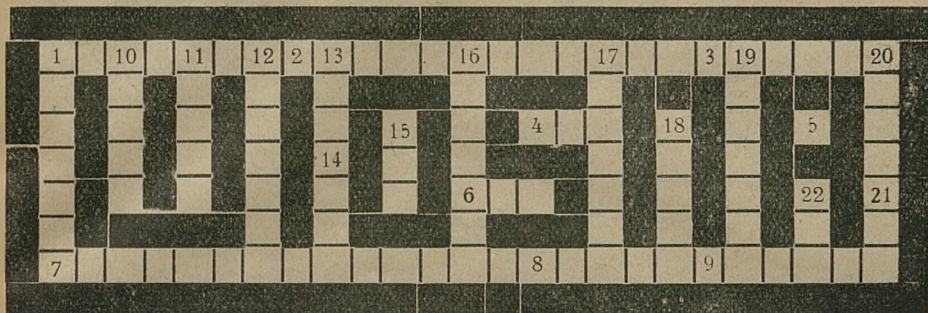
1) Zdzisław, Zenon, Marjan, Edward, Piotr, Roman, Szymon, Albert.

2) Tomasz, Daniel, Stanisław, Roman, Emiljan, Ignacy, Napoleon.

3) Andrzej, Adam, Ryszard, Walenty, Tadeusz.

4. Krzyżówka (Jan Goczał, Nr. 5 w Dąbrowie).

Znaczenie wyrazów:

Poziomo: 1) Kościółek i góra w Zagłębiu, 2) Poczytne pisemko, 3) Roślina pnąca (używana do piwa), 4) Krzewy kwitnące, 5) Spółgłoska, 6) Papuga, 7) Imię i nazwisko wieszczki polskiej, 8) Poeta polski (A. K.), 9) Zwierzę australijskie.

Pionowo: 1) Miasto w Zagłę-

biu, 10) Szlachetny kamień, 11) Azjata, 12) Patronka muzyki (wspak), 13) Owad, 14) Jajeczka rybie (wspak), 15) Miesiąc, 16) Ódłos, 17) Utwór Krasińskiego, 18) Rzemieślnik (wsp.), 19) Napój codzienny, 20) Imię męskie, 21) Skorupiak (wsp.), 22) Zabawa (wsp.).

5. Łamigłówa (St. Sowianka, IV, Nr. w Dąbr.). Pierwsze litery 9-ciu wyrazów dadzą rozwiązanie.

Wyrazy: 1) Państwo w Europie,

3) Owoc kłosu, 4) Wyspa koło Korsyki, 5) Część głowy, 6) Rodzaj cukierka; kwiat, 7) Miesiąc, 8) Państwo wyspiarskie, 9) Owoc.

6. Szarady.

I.

W PIERWSZE — TRZECIE ludzie grają,
DRUGIEM dzieci się żegnają,
TRZECIE w zaimków jest rzędzie,
CAŁOŚĆ to nazwa gór będzie,
Które w Polsce znają wszędzie.

II

PIERWSZE jest to nazwa karty,
DRUGIE pierwiastek chemiczny,
Zaś CAŁOŚĆ kwiat bardzo śliczny.

Ułożył *Lis Zdzisław*

VI, Nr. 3. w Dąbrowie górnej.

Za dobre rozwiązanie powyższych łamigłówek przeznaczamy trzy nagrody w postaci książeczek.

(Należy rozwiązać przynajmniej 4 łamigłówki).

Nagrody za dobre rozwiązanie łamigłówek z Nr. 4 wylosowali: 1) Zych Zenon (IV-a, Nr. 3 Dąbr.) „Podróże Guliwera“, 2) Brzózkówna Irena (VI, Nr. 15, Sosnowiec) „Wrogowie ludu“, 3) Madejanka

Helena (VIII, Stara Kuźnia, Śląsk) „Panienska ze dworu“, 4) Juraszek Jerzy (IV-a, Nr. 3 Dąbr.) „Joól“.

Niektóre z nadesłanych łamigłówek umieścimy w następnym numerze.

Od Redakcji.

Przedwakacyjny numer „Powszechnika“ ukaże się 12 czerwca b. r. Barwna okładka i obrazki zdobić będą ostatni tegoroczny numer pisemka. Objętość powiększona.

Na swobodne chwile wakacyjne ogłosimy ciekawe konkursy z nagrodami oraz rozszerzymy dział rozrywek. Numer ten będzie miłą pamiątką dla naszych czytelników.

Przesyłanie artykułów. Artykuły można składać najpóźniej do 1 czerwca b. r. Uwaga: W jednym liście za 60 gr. można przesłać kilka dłuższych lub kilkanaście krótszych artykułów (waga jedna czwarta kg.)

Komitety Red. Prosimy o utworzenie Kom. Redakcyjnego w każdej szkole i podanie nam jego składu do wiadomości. (Patrz przepisy w Nr. 3 „Powsz.“ str. 15).

Od Administracji.

Zamawianie numeru przedwakacyjnego. Przypuszczając, że zapotrzebowanie numeru przedwakacyjnego zwiększy się, prosimy Szkolne Komitety Red. o wcześniejsze zawiadomienie nas, ile mamy przesłać egz. Chcemy bowiem ustalić wysokość nakładu.

W razie nieotrzymania zamówienia przysłemy poprzednią liczbę egz.

Ponieważ koszty wydawania pisemka znacznie się zwiększyły, zmuszeni jesteśmy do zmniejszenia liczby egz. gratisowych.

Uwaga! Prosimy o uiszczenie zaległych należności. Wynoszą one przeszło 500 zł. Pół tysiąca zaległości — a tymczasem wydawnictwo boryka się z trudnościami finansowymi.

Dołączamy blankiety P. K. O. 305.230 (Bibl. im. Kołłątaja w Dąbrowie). Zaznaczamy, iż nie przyjmujemy już zwrotu poprzednich numerów pisemka.

Koleżanki i Kolegów, dla których różnica 10 gr. nie będzie stanowiła uszczerbku, prosimy o kupowanie pisemka na lepszym papierze po 20 gr. Uzyskana nadwyżka obrócona będzie na przesyłkę i korespondencję.

Które szkoły sprzedały najwięcej pisemek? W Dąbrowie Gór. szkoła Nr. 3 około 350 egz. (40 zł.) w tem oddz. VI ok. 150 egz., oddz. VII — 55 egz., niektórzy członkowie gmin tych oddziałów rozsprzedali po 5 i więcej egzempl.: B. Czajkowski 8 egz., K. Górecki 6 egz., M. Klimas—10 egz., W.

Lisek — 10 egz., J. Łokieć — 10 egz., M. Okularczyk 16 egz., Z. Rykała — 10 egz., St. Stefanik — 10 egz., S. Widurski — 8 egz. B. Helman—12 egz., VI, M. Miś — 10 egz.; E. Barski—10 egz. (VII), I. Cuglewski—5 egz., O. Grossman — 6 egz., T. Frela — 13 egz. (V. oddz.), J. i Z. Nowakowie—12 egz. (IV-a). Mazur T. 7 egz., Krusz 6 egz.

Szkoła Nr. 2 ok. 160 egz.

Szkoła Nr. 1 „ 150 „

Poza Dąbrową najwięcej czynne są następujące Kom. Red.

W Gołonogu (szk. Nr. 2)—50

egz.), w Grodźcu (szk. Nr. 1) — 65 egz., W Strzemieszycach W. (szk. Nr. 2) — 50 egz. Zaznaczyć przytem należy, iż Kom. Red. tej szkoły postanowił odbierać, od Nr. 5 „Powsz.“ począwszy, od 200 — 300 egz.).

W Niemcach—60 egz.

W Sosnowcu Kom. Red. szkoły Nr. 4 (ul. Mościckiego) wszczął akcję zjedwania dla pisemka przynajmniej 300 prenumer. Wszystkim tym Komit. Red. i Panom Opiekunom składamy najserdeczniejsze podziękowanie.

Do Koleżanek i Kolegów.

Ponieważ nasze miłe pisemko jest bardzo biedne (bo nawet na kredyt drukowane) postanowiliśmy na zjebraniu w dniu 23 kwietnia b. r. urzędzie loterję fantową, aby zasilić choć w części kasę „Powszechnika“. Fanty mamy zbierać sami. Zabierzmy się obojętnie do roboty, a fantów napewno nie braknie. Co kto będzie mógł, niech złoży. „Powszechnik“ jest nasz, musimy o nim pamiętać. Niech

w każdej szkole Kom. Red. zbierze fanty u siebie. Prosimy o przysyłanie wszystkich fantów dn 28 maja w szkole Nr. 7 o godz. 4-ej po południu.

W niedzielę 5 czerwca po nabożeństwie w tejże szkole odbędzie się loterja fantowa. W razie zmiany terminu losowania roześlemy piśmienne zawiadomienia.

Komit. Redakcyjny
szkoły Nr. 7 w Dąbr. Górn.

Konkurs na napisanie opowiadania.

Redakcja „Powszechnika“ znalazła się w niemałym kłopotcie, nie mając do ostatniej niemal chwili dalszego ciągu opowiadania p. t. „Kapitan Wadkowski“. Autor bowiem dalszej części swej pracy wcale nie nadesłał, chociaż kilka razy zwracaliśmy się do niego. Jest to dla nas nauczka, abyśmy artykułów z trzema literami u dołu: „c.d.n.“ nie drukowali, dopóki nie otrzymamy całości.

Udało nam się jednak „zdobyć“ dalszy ciąg artykułu—naturalnie nie od autora—mogliśmy więc go umieścić.

Ogłaszamy konkurs z nagrodami na najlepsze opowiadanie, które winno wyjaśnić:

1) Dlaczego autor nie przysłał pracy ?

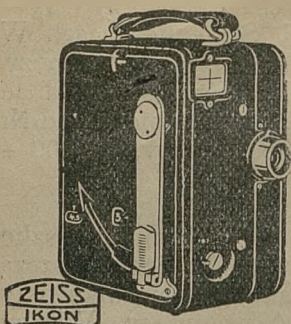
2) Jak Redakcja „zdobyła“ dalszy ciąg artykułu ?

I nagroda — kupon 5-cio złotowy,

II nagroda — kupon 3 złotowy.

III nagroda — bezpłatna roczna prenumerata „Powszechnika“ w r. 1932/33—lub książeczka.

Prace składać można najpóźniej do 2 czerwca wł. (miarodajną dla nas jest data stempla pocztowego).

Aparaty, przybory fotograficzne
w wielkim wyborze po cenach najniższych
poleca

Skład Apteczny

S. Moneta

Dąbrowa Gór., ul. Sobieskiego 29.

Księgarnia A. Ringman
Dąbrowa Gór., Sobieskiego 2,

Telefon 1-55.

POLECA:

KSIĄŻKI SZKOLNE, NAU-
KOWE, BELETRYSTYCZNE,
KSIĄŻKI DLA MŁODZIEŻY
DO BIBLIOTEK SZKOL-
NYCH—POSIADA STAŁE
NA SKŁADZIE.

Wszelkie materiały
piśmienne

nabywać może dziatwa szkol-
na tanio i w dobrym gatunku
w księgarni

L. CIAGAŁY

Dąbrowa Gór., 3-go Maja 2.

„KSIĄŻNICA ZAGŁĘBIA“

Dąbrowa, Sobieskiego 17, tel. 204,

poleca książki szkolne, naukowe, bele-
trystyczne dla młodzieży. Materiały
piśmienne, rysunkowe, farby olejne do
malowania, szkoły i nuty na różne in-
strumenty. Ceny znacznie niższe.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne 10 gr za
wyrzaz, cała strona (ostatnia) 30 zł., pół
str. — 15 zł, jedna czwarta str. — 8 zł.
Koleżan i i Koled.y, ogłaszający się w
naszem piemku, korzystają z 50% niż-
ki (tylko drobne ogł.).

Numer konta P. K. O. 305.230. Biblioteka dla
Wszystkich im. Kollataja w Dąbrowie Gór.
z dopiskiem: dla „Powszechniaka“.

Adres Redakcji i Administracji: Dąbrowa Gór., Szkoła Nr. 3, Okrzei 41.